24 üncü Sene Çarşamba 15 Nisan 1931 No. — 2408

Karagöz

ABONE:
Türkiye için seneliği 3 liradır
Ecnebî memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri:
ORHAN SEYFİ
Müessisi: Ali Fuat Bey merhum

İDAREHANESİ:
İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususi daire Telefon İstanbul 413

Nushası 3 Kuruş CUMARTESİ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR Nushası 3 Kuruş

Kurultay Ocağın feshine ve Fırka ile birleşmesine karar verdi.

Karagöz — Ey Türk gençleri, Türk münevverleri, milliyet ve inkilâp yolunda ikilik kalkıyor, bundan sonra hepimiz Gazi babamızın başında bulunduğu inkilâp Ocağında çalışacağız, vatan elbirliğile bizden hizmet bekliyor, yahu!

İntihap işleri

İstanbul müntehibisani intihabı bitti, (143,002) kişi rey verdi, yâni rey vermek hakkı olanların yüzde (84) dü sandığa rey attı. Meşrutiyetten beri ilk defa olarak halkın bukadar büyük bir ekseriyeti reye iştirak etmiş oluyor. Bu da gösteriyor ki millet siyasî hakkını kavramıştır. Bütün reylerin Halk Fırkası müntehibi sanilerine verilmesi de halkın fırkaya olan itimat ve muhabbetine delildir. Halk fırkası umumî kâtipliği İstanbul halkının fırkaya karşı gösterdiği bu samimî teveccüh ve muhabbete teşekkür etmektedir. Yakında mebus intihabına başlanıyor. Namzet listesinin bir hafta nihayetinde Gazi babamızın bir beyannamesile birlikte neşredileceği söyleniyor.

Yeni mebuslarımızdan Vatan için hayırlı hizmetler bekliyoruz!

Hacivat – Istanbulda müntehipisani intihabı bitti, daha birçok yerlerde bu intihap bitti, yakında meb'us intihabına başlanacak, Aceba fırka namzetleri kimler olacak, merak etmiyor musun?

Karagöz – Merak etmeye hacet yok, haftaya kadar namzet listesi Gazi babamızın bir beyannamesile beraber ilan edilecek deniyor, fırka namzetleri kimler olacaksa orada görüp anlayacağız?.

Hacivat – Şimdiden bazı isimlerden bahsediliyor, bunlar doğru mu aceba?

Karaköz – Hepsi tahminden ibaret, şimdilik hiç birşey belli değil!

Hacivat – Istanbuldaki müntehipsani intihabına halkın büyük bir ekseriyeti iştirak etti, bu hal, ahalinin fıakaya karşı muhabbet ve itimadını göster miyormu?

Karagöz – Şüphe yok ki güsteriyor, fakat bundan başka birşey daha var ki bu da beni çok memnun etti.

Hacivat – Hangisi?

Karagöz – Halkın siyasî hakkını kullanması! Görülüyor ki inkilâptanberi milletimizin siyasî idraki çok yükselmiştir. Bir halk hükûmeti olan Cumhuriyetimız için bundan kıymetli bir netice olur mu? Ancak halkın reyine dayanarak iktidar mevkiinde duran bir hükûmet, halk hükûmet olabilir, işte beni memnun eden budur, Hacivat!

Beyahu!

Bu dünya, bir yaman çarkı felektir,
Kendini kaptıran gider beyahu!
Zenginin yediği kışın çilektir,
Fakir, dağda koyun güder beyahu!

Bu dünya bir köle, doluysa kesen,
Koşar hizmetine kime gel desen,
Zamana mutlaka uymalısın sen,
Düşünme başkası ne der beyahu!

Bu dünya bir gemi, kurtaran kaptan,
Zengin şekerden yer, fıkara şaptan,
Züğürdün hesabı görülür toptan,
Sonra da denilir kader beyahu!

bu dünya bir sofra yenmekle bitmez,
Zengin doyar kalkar fakire yetmez,
Züğürtlük belâdır, koğsanda gitmez,
Karın doyurur mu keder beyahu!

Dünya, bir değirmen, tanesi zaman,
İçine bir düşen bulamaz aman,
Zengin çubuğundan savurur duman,
Züğürt ocak gibi tüter beyahu!

Âşık

İzmirde Seller!

İzmiri bu yakınlarda sık sık seller basıyor. Geçende, yine çok yağmurlar yağdı. Her taraf sular içinde kaldı. Cumaovasında bir köylüye, şehirde bir kadına yıldırım çarptı. İkisi de öldüler.

Avrupanın her tarafına böyle devamlı yağmurlar yağar. Fakat oralarda belediyenin gözü açıktır. Sel basan sokaklar, birkaç saatın içinde temizlenir. Bizde öyle olmadığı için bir yere yağmur yağdı mı, arkasından seller hazır... Şehırlerimizin çoğunda lâğam yok. Sular, akacak yer bulamıyor; İzmirin son yağmurları, az zarar yapmadı. Bari, bundan sonra gözümüzü açalım!

Yıldönümü

Geçen sene 11 Nisanda belediye intihabında kadınlara intihap hakkı verilmişti. (Kadın birliği) bugünün yıldönümünü kutluladı. Buna bir diyeceğimiz yoktur, yalnız hanımlarımızdan memleket işlerinde öyle hayırlı hizmetler görmek isteriz ki o günü cümlemiz kutlulayalım!

Geçmiş olsun

Milliyet refikimizin müdürü Ahmet Şükrü Beyin bir kaza geçirdiğini haber aldık. Kıymetli arkadaşımıza geçmiş olsun deriz.

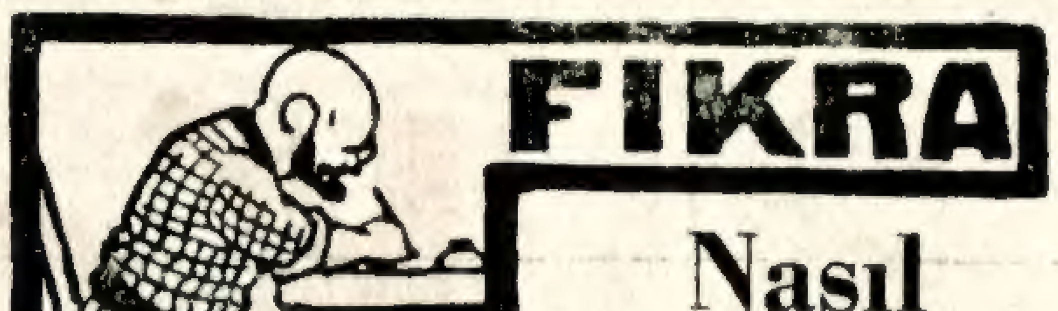

Nasıl İçilir ?

Bekrı Mustafa'yı, bir gün yakalayıp kadının huzuruna çıkarmışlar. Kadı, bekriyi zil zurna serhoş görünce :

— Yıkın aşağı, emrini vermiş...

Bekriyi yıkıp ayağına falakayı geçirmişler. Bekri, sopayı yedikçe sayarmış :

— Bir .. iki .. üç.. dört.. beş.. on.. on beş.. yirmi.. otuzuncu sopada bağırmış :

— Kadı efendi, burada kes .. Vallahi otuz şişeden fazla içmedim !

Kadı gülerek :

— Olmaz öyle şey.. demiş, kaç yudum içtinse okadar sopa yiyeceksin !

Bekri bu söze kızmış :

— Yo.. kadı efendi, demiş, herkesin namusu var ... "Bekri rakıyı yudumla içmez, şişe ile diker...„

Amele Meb'usu

İzmir meb'usu ve işbankası umumî müdürü Celâl beyle Memduh Şevket Bey Zonguldağa gittiler. Amele tarafından fırka namına gösterilecek meb'us namzetlerini tetkik edecekler. Senelerce toprak altında çalışan bu vatandaşlar arasından okur yazarları ve arkadaşları tarafından en çok sevilenleri seçecekler! Yeni mecliste işçilerimizin haklarını koruyacak amele meb'uslarının bulunmasını sevinçle karşılarız.

Kız kaçırma

Bergamada Hasan ve Memet isminde iki delikanlı köyün en güzel kızı Gülizarı kaçırmak isterler. Bu sırada kızın erkek kardeşi yetişir, azgın herifler kardeşini kurtarmak istiyen genci öldürürler ve kızı dağa götürürler. Jandarmalarımız arkalarından gidip herifleri yakalarlar, kızcağızı da ellerinden alır. Hayvanca bir hırsla bir namus lekeliyen ve bir cana kıyan bu vahşi herifleri asmalı!

Zorla Güzellik

Biz de delikanlı olduk, biz de çapkınlık âlemlerinde bulunduk. Fakat şimdiye kadar zorla güzellik olacağına aklımız ermedi. Hem olsa da ne tadı çıkar! Sevişmenin tadı karşılıklı olmasında değilgmidir be yahu? (Ben sana hayran, sen cama tırman!) olduktan sonra öyle muhabbet eksik olsun!. Ha olur, ama nasıl olur, sevecek diye umarsın, gönlünü yumuşatmaya çalışırsın, böyle

böyle arada bir ısınma hasıl olur. Hem bu hovardalık işlerinde değildir ha, bu sahici aşklarda böyledir. Çapkınlık âleminde bir kadınla muhabbet etmek istendiği zaman birinci şart kadının rızasıdır. Hatta yalnız rızası bile kifayet etmez. Güleryüz, tatlıdil de ister. Bu âlemlerin keyfi gülüp oynamakla çıkar. Arasıra gözüme ilişiyor, falan birkaç delikanlı falan kızı, yahut kadını zorla kaçırmışlar! Kaçırmışlarda ne olmuş? Eğlenmişler, keyif mi sürmüşler? Âciz bir kadıncağız ağlayıp çırpınır, inleyip tepinirken insanın nasıl onu nefsi çeker, anlamadım gitti. Bunu yapanlara insan değil hayvan demeli! Zaten onlarda insanlığın zerresi olsa bu yüzden eşek cennetine tıkılmazlarya... Bir iki gün evvel dört kişi Nişanca caddesinde bir evli kadını zorla kaçırmışlar! Bunlar nerdeyse yakayı ele verecekler ve soluğu zındanda alacaklar. Niçin?.. Hovardalık etmek, keyif çatmak içinha!.. Hay öyle nefis olmaz olsun, öyle hovardalık yerin dibine batsın!.. Tuh bu dört erkeğin kalıbına, kıyafetine!...

Çocuklar sevindirilecek

Allah, şu Hilâlahmerden razı ulsun! mekteplerdeki aç çocuklara bu sene de yardım edecekmiş, Fakat can sıkan şey, mekteplerdeki gıdasız çocukların gün geçtikçe artmasıdır. Mektep idareleri bunu Maarif Vekâletine bildirmişler. Vekâlet te bir talimat hazırlamış, mekteplerdeki zengin çocukların babaları, bir araya toplanacak:, fakir çocukları giydirip kuşatmak için aralarında yardım hey'etleri yapacaklar. Demek oluyor ki bayram araya girmeden birkaç yüz fakir çocuk sevindirilecek!

Krultay toplandı!

Türk Ocakları büyük kurultayı geçen gün toplandı. Burada, Ocağın ileri gelenleri, Gazi babamızın Ocaklar için verdiği kararı ortaya attılar.

Bu karar şu idi: Ocaklar, ortadan kalkacak, binaları olduğu gibi Halk Fırkasının malı olacaktı.

Ocaklılar, Gazinin emrini canla başla kabul ettiler. Bundan sonra artık Ocak adı yok. Onun yerine bütün gençliğin bir araya toplanacağı Halk Fırkası var, daha doğrusu Ocak sade yerini değiştirdi, Türk Ocakları azemetli binalardan çıkıp milletin kalbine yerleşiyor. Bütün Türk gençliği, el ele verip memleketin yükselmesi için hükûmete yardımcı olacak.

Var olsun!

Aydının Karacasus kazasının Büyükdağlı mahallesinden duvarcı Mehmedin zevcesi üç çocuk birden dünyaya getirmiştir. Yavruların biri erkek, ikisi kız ve hepsi de sıhhattadır. Yalnız çocukların babası çok fakir olduğundan aile büyük bir sıkıntı içinde kalmıştır. Büyük bir Devlet reisi ve aynı zamanda şefkatli bir baba olan Yavuz paşamız bu aileye (200) lira hediye etti, var olsun!

Yangın

Çatalcada büyük bir yangın oldu, 2 otel 1 furun, 23 dükkân, posta ve müftilik daireleri yanup kül oldu. bu büyük afetten dolayı çatalcalı kardeşlerimize geçmiş olsun, deriz!

Çalışdırılıyor

Balatta oturan Dramalı Memet isminde bir dilenci çalışmağa kudreti olduğu halde dilencilik yapdığından zabitaca yakalanup belediyeye teslim edildi, bu adam 15 gün boğaz tokluğuna belediyenin yapdırmakta olduğu yollarda çalışacaktır. Belki ondan sonra çalışmağa alışırda ötekine berikine el avvuç açmaktan vaz geçer!

mısır komşumuz

Mısır komşumuz tütün için koyduğu gümrüğü biraz daha arttırdı, zaten evvelce tütüne konan gümrük tütüncülerimizi çok mutazarrır etmişti. Bu suretle zararımız büsbütün artmış bulunuyor. Komşu hükûmetimizle bu noktada anlaşıp tücaretimizi koruyacak bir itilaf temin edilmesini temenni ederiz.

40 kuruşa kadar

(40) kuauşa kadar maaş alan yetimler, dullar ve mütekaitlerin (10) seneliği zat işlerinden tediye edilmektedir. bu gibi maaş eshabından şimdiye kadar üçyüz kişinin (10) senelikleri verilmiştir. (40) kuruşluk maaşların tasfiyesi Mayıs nihayetinde bitecektir. 40 kuruştan yukarı 75 kuruşe kadar maaş alan yetimler, dullar ve mütekaitlerin maaşları hazirandan itibaren verilmeğe başlanacaktır.

Tasfiye kanunu

Iskân ve tefviz işlerinin kat'i tasfiyesi hakkındaki kanunun nasıl tatbik edileceğine dair Dahiliye vekâleti Vilâyetlere bir tamim gönderdi. Bu tamimde deniliyorki:

Kanunun neşri tarihine kadar verilmiş tefviz kararlarının, kanuna muhalif olduğu sabit olmadıkça hükmü tamamile muteber olacaktır. bu kararların feshi için, Devlet şurasınca kanuna muhalif olduğu tetkik edilip sabit olması lâzımdır.

Kanunun neşri tarihi olan 28 Mart 928 den sonra verilen tefviz kararları muteber değildir.

İrtişa meselesi

Barut inkisarındaki irtişa meselesine dair İstanbulda yapılan tahkikatın son safhası Ankara müddeiumumîliğine gönderildi. Görülen lüzum üzerine İstanbulda daha bazı şahitlerin istinabe suretile ifadelerinin alınması Ankaradan bildirildi. İfadeler 7 inci müstantiklik tarafından alınıyor, Bakalım bu işin altından neler çıkacak?

MEMLEKET HABERLERİ

İstanbul Sporcuları İzmirde

İstanbul muhtelit takımına karşı 2 — 3 le mağlup olan İzmir muhtelit takımı

İzmir muhteliti gol yaparken

İzmir muhtelit takımının İstanbul muhtelit takımına gol yapmasını alkışlıyan İzmirli gençler.

Vatan Haricindeki Kardeşlerimiz

Kıbrıs'da Minareköy mektebinin Kız ve Erkek talebesi muallimleri Ziver Beyle beraber.

Çalışkan Köylerimiz

Olto kazasının Ortolo köyünün çalşkan muhtarı Hüseyin Sırrı bey.

Değerli Gençlerimizden

Kıbrıs Foto muhabirimiz ve Karagöz bayiimiz değerli ve çalışkan gençlerimizden Kemal bey.

Bir Karında üç çocuk

Karacasu köyünde bir karında üç çocuk birden doğuran Ana, yavrularile beraber. Başvekil Paşa Hz. bu aileye 200 lira vermek suretile ulüvvü cenap göstermiştir.

TÜRKİYE SANAYİ ve MAADİN BANKASI

Fabrikalarına ait

YERLİ MALLAR PAZARI

Mağazası münhasiren yerli fabrikalar mamulatından ipeklilerle ve döşemeliklerle yünlüler, battaniyeler, kalın bezler metin ve zarif kavul ve çanta kunduralar ve saire toptan ve perakende olarak satılır

Türkiye Cumhuriyeti

Merkez Bankası

Devletimizin en büyük milli ve malî müessesesi

15 nisana kadar devam etmek üzere yerli ve ecnebi büyük bankaların kişelerinde umum hisse kaydı muamelesi açılmıştır. İstifade ediniz.

KÜÇÜK HİKÂYELER KOLLEKSİYONU

5 Numaralı Nisan nüshası

Üç renkli bir kapak derununda Mahmut Yesari. Ali Rıza Seyfi, muallim Mübahat Memet Nurettin, Sadri Etem, Osman Cemal, Celâlettin Ekrem, Cemil Cahit beylerin hikâyeleri ile İbnerrefik Ahmet Nuri beyin Nakıs piyesini ihtiva eden bu güzel mecmuayı bilhassa tavsiye ederiz.

SİNEMA

Doroti Jordan

Amerikanın en genç ve en güzel yıldızlyrından Doroti Jordan sinema aleminin ve Hollywood'un zarafetlerile meşhur yıldızları arasında zarafetile iştehar etmiştir. Doroti Jordan'ın son moda ve pek şık bir bileziği vardır. Bu bileziğin üstünde gayet küçük kıt'ada pudra ve allık kutusundan mürekkep bir tuvalet takımı vardır. Kadınlar bu en lüzumlu mallarını nihayet bileklerinde taşımağa karar vermiştir.

Kravfordun mayosu

Bahar geldi, nerede ise yaz geliyor. Yaz deyince hatıra en evvel deniz banyosu geliyor. Kadınlar bu banyo mevsiminde giyecekleri mayolar için yeni yeni şekiller düşünüyorlar. Deniz kostümleri gitdikce açılıyor. Banyoda mümkün mertebe güneşten istifade etmek için mayonun arkasını büsbütün kaldırmağı düşünenler de var. İşte güzel sinema yıldızı Jan Kravford da bunlardan biridir. Bu yukardaki resim şirin artisti bu yaz giyeceği mayo ile gösteriyor!

Hollywot Kraliçelerinden Morion Davis

Sinema paytahtı olan Hollywood şehrinin kendine has bir cemiyet hayatı vardır. Dünyanın en büyük sinema şöhretleri, güzelleri ve zeki insanları Hollywood salonlarına büsbütün başka bir renk, başka bir revnak verirler. Orada asalet unvanlarının, aile isimlerinin kıymeti yoktur. İnsan Hollywood'da muvaffak olmak için ya pek meşhur bir isme melik, ya pek güzel veya pek tuhaf ve nüktedan olmalı.

Hollywood'da cemiyet hayatını Mari Pickford ile Marion Davis idare eder. Bu iki kadınınsalonuna davet edilmek en büyük bir nailiyettir. Marion Davis'in salonu gayet kibar ve çok eğlencelidir. Bu iki kadın arasında rekabet yoktur. Geçen sene Marion Davis bir aralık Hollywood'dan ayrılmıştı. O zaman bir Newyork gazetesi ilk sahifasına bu haberi dercederken iri harflerle şu serlevhayı neşretmişti: Marion Davis Avrupaya giderken Hollywood'da binlerce kişiyi avare ve yurtsuz bıraktı! „

Yalnız bu serlevha, yukarıda resmini gördüğünüz Marion Davis'in sinema paytahtında haiz olduğu kadrü itibarını göstermeğe kâfidir.

Sinema Dedikodusu

● Sinema artisleri yüz tuvaletini saç buyamağa kadar vardırıyorlar. Meselâ Norma Shearerle Joan Crawford film çevirecekleri zaman saçlarının rengini açıklaştırıyorlarmış. Böyle fotoğrafları daha iyi çıkıyormuş.

● Douglas Farbanksın oğlu köşküne yeni bir gece bekçisi tutmuş. İlk gecesi genç artist güzel karısı Joan Crawforda demiş ki: "Dur, ben gidip şu adamı biraz göreyim!„ Meğer bekçi gayet iyi satranç oynarmış. Satranca oturmuşlar. Şimdi her gece satranç oynuyorlarmış. Zavallı Joan Cravford satranç yüzünden genç yaşında dul kalmış!

Monte-Karlo Filminden

Yukarıda resimde "Monta Karlo„ filminin güzel yıldızı Janet Makdonald sevimli berberi ile beraber görüyoruz.

Şikâyetler

Malûl gaziler

Kozan kazasında malûl gaziler namına Halil oğlu Ahmet imzasile aldığımız mektupta deniyor ki:

— Harpteki malûliyetimizden dolayı 19-10-927 tarihinden her birerlerimize ikişer yüz liralık arazi tevzi edilerek Muntazam borçlar müdüriyetinde vize muamelesi icra va tastik edilmişti, dört senedir,(tediye emri verilmedi, havalesi henüz gelmedi!) diye bizi bekletiyorlar. Hükûmetin bize bahşettiği hakkı bunca zamanlardan beri alamadık, daha nekadar bekliyeceğiz?

Karagöz — Vatana hizmet etmiş ve bu uğurda malûl olmuş olan bu vatandaşların haklarının bir an evvel verilmesini dileriz.

Sıhhî Nasihatlar

110 — Bugünkö hekim en fazla meyve yenmesine ehemmiyet veriyor. Her meyvenin kendisine göre sıhhî faidesi çoktur.

111 — Çocuklar, gençler, ve hatta orta yaşlılarla ihtiyarlar, kendilerine (avcılar!) tarafından kurulan ipekli, süslü ağlardan parlak tuzaklardan, cazibeli kapanlardan, ateşli, cehennem yuvalarından, zehirli ocaklardan çok sakınmalıdırlar. Çünki, bu (yaldızlı parlak avcılar!) ın kurşunları zehirdir. Frengidir. Belsoğukluğudr Veremdir. Züğürtlüktür vesselâm.

112 — Aklı başında, sıhhatı yerinde, kuvveti değerinde, vücudu zinde bolca parası bankada olan her erkeğe namuslu, fedakâr bir kadın lâzımdır. Hele ihtiyarlık zamanında merhametli, şefkatli bir kadına kat'i ihtiyaç vardır. Elverir ki, kadının da aklı kafasında afiyeti yerinde, kalbi kocasında, ruhu kendi evinde olsun.

113 — Delilerin ekserisi geceleyin uyumazlar!

23 Nisan

Çocuk haftasının ilk günü

Deve Yuvası

Amerika'da yeni inşaedile cek olan iki donanma balonu için misli görülmemiş iki hangar yapıldı

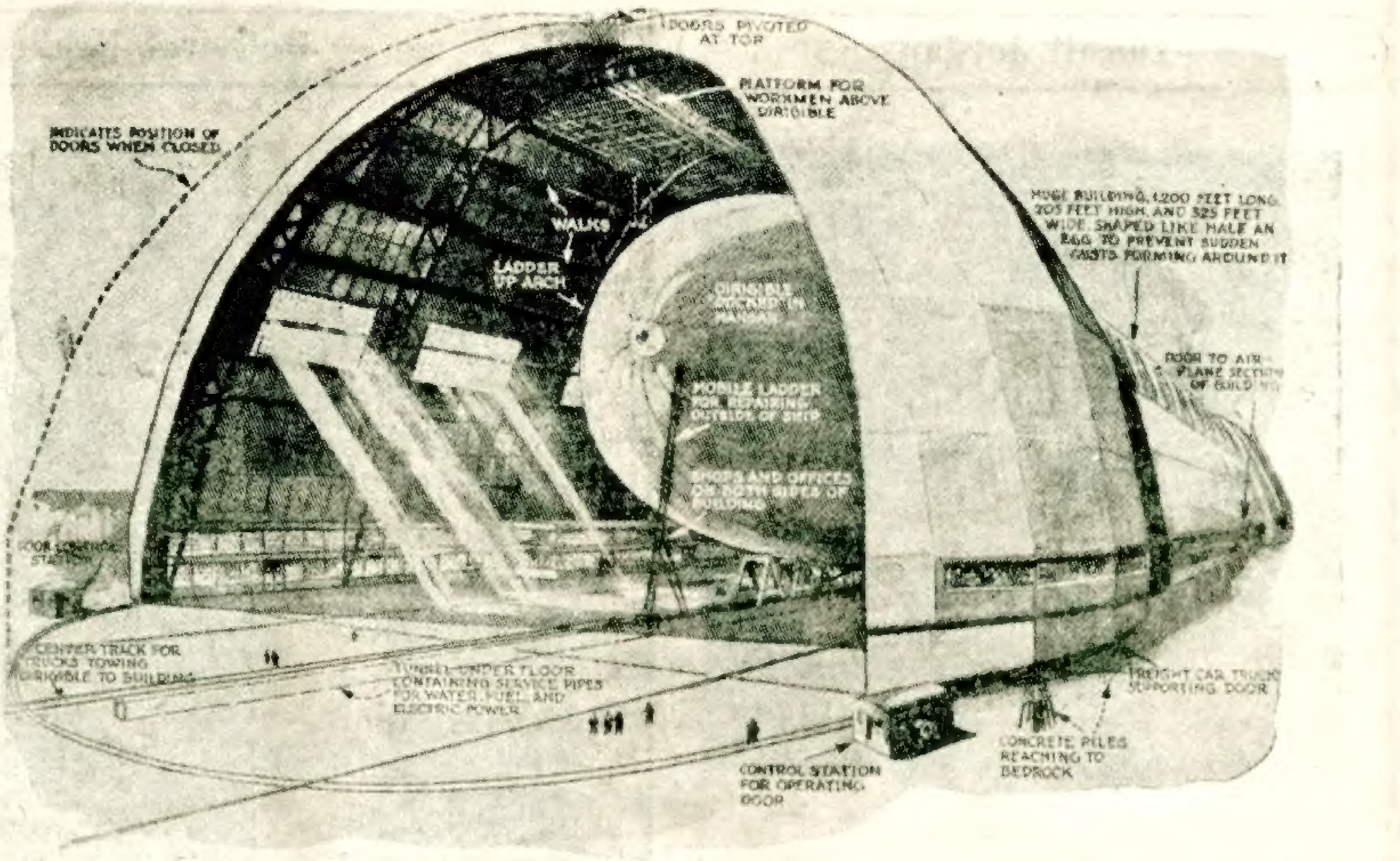

Amerikada Goolyear - Zeplin Corporatioş şirketi, Amerika bahriyesi için inşa edilecek olan Z R S - 4 ve ZRS - 5 ismindeki iki kabilisevk balon için hem inşaat tezgâhı, hemde hangar vazifesini görecek iki kocaman yuvayı hazırlamıştır. 1933 senesinde tamamlanacak olan bu balonlardan herbiri, Graf zepelin ve Los Angeles balonlarının hey'eti mecmuasından büyük olacaktır Los Angelos Amerikanın mevcut en büyük balonudur.

Bu balonların inşa tarzında pek çok yenilikler gösterilecektir. Sekiz motör dairesi balonun içinde bulunacaktır. Motörlerin şafetleri dışarı doğru uzayıp pervaneleri çevireceklerdir. Balon kalkarken onu yukarı doğru havalandırabilmek için pervaneler ufkî vaziyete getirebilir.

Hücuma karşı müdafaa vasıtası olmak üzere, Amerikan donanmasının bu iki hava gemisi, zarfın muhtelif noktalarından açılan makineli tüfeklerle mücehhez olacaktır. Balonun altında beş muharebe tayyaresini istiap edebilecek bir "Kangoro cebi,, bulunacaktır. Bu tayyarelerin balondan uçabilmeleri ve avdetlerinde tekrar yuvalarına girebilmeleri için ayrıca tertibat yapılacaktır.

Bu suretle bu balonlar hem hava diretnotu, hem de hava hangari vazifesini göreceklerdir. Balonun kaburgasının her halkasında, balonu kuşatan ip merdivenler bulunacaktır. Bundan başka balonu birbaştan öbürbaşa kadar kat eden dört tane koridor olacaktır: Bu sayede balon havada bulunduğu sırada da hemen her noktasını muayene etmek kabil olacaktır. Balon sekiz motörü ile saatta seksen altı mil gidecektir. Balonun alabildiği mahrukat 8.000 mil mesafe katedebilmesine müsaittir.

Diğer memleketlerdeki kabilisevk balonlar müvellüdülma ile doldurulduklari halde Amerikan balonları helûim denilen gazlarla doldurulur. Amerika, havadan hafif olan, aynı zamanda yanmıyan bu gazı kâfi mıkdarda istihsal edebilen yegâne memlekettir.

Bu balonları inşa edebilmek için evvelâ, balonları içine alabilecek büyüklükte birer hangar bina etmek lâzım gelmiştir. Onun için Ohio da geniş bir tarlada dünyanın en büyük binası inşa edilmiştir.

Bu hangar, uzaktan dev büyüklüğünde madenî bir tırtıl kurtuna benzer. Hangarın çatısı altında otuz altı dönüm arazi vardır. Hangarın içinde on dört futbol takımı aynı zamanda top oynıyabilir. Dünyanın en yüksek binası olan Woolworth binası ile Washington âbidesi yanyana hangarın içine yatırılabildikleri gibi yanlarında iki büyük vapur sığacak yer kalır!

Hangar kemer halinde yapılmış olduğu için binanın içinde kalabalık edecek sutunlar yoktur. Duvarların kenarında inip kalkan sahanlıklar vardır. Bunlar istenilen irtifaa kadar kaldırabilir. Bu suretle balonun hangarda iken herhangi bir noktası kolayca muayene edilmek mümkün olur.

Hangarın her iki tarafında yarım portakalın dörtte birinin kabuğu şeklinde ikişer kapı vardır. Bu kapılar makine ile raylar üzerinde hareket ederek açılıp kapanırlaı. Bu kapılar 125 beygir kuvvetinde motörlerle hareket ederler ve 1200 ton ağırlığındaki bu muazzam kapılar her açıldıkça Hangarın her iki ucunda 180 kadem yüksekliğinde ve 325 kadem genişliğinde bir açıklık peyda olur.

Bu hangar inşaatında en şayanı hayret cihet, çelikten yapılmış olan binanın havanın derecei hararetine göre bozulmadan uzanıp kısalmasını mümkün kılan hususî tertibattır. Dereceî hararet 100 Pahrenheit iken bina sıfır dereceî hararetteki tulüne nazaran bir kadem daha uzar. Bu uzalıp kısalma zamanla binanın sağlamlığını ihlâl edeceğinden ayrıca tertibat yapılmıştır.

HASRET KAVUŞTURAN

§ Erzurum Sakarya kıraathanesinde boyacı Mehmet imzasile:

— On beş sene evvel gaip olan amucazadem Ömer oğlu Şükrüyü arıyorum.

§ Ceyhanda büyük Kırım mahallesinde mukim arabacı ustası Şaban oğlu Osman ve biraderi İsmail ve Nadide imzalarile:

— Gazetenizin hasret kavuşturan sütununda Romanyanın pazarcığında Romanya gazetesi vasıtasile ve Mustafa Hüsnü imzasile aranılan gaipler biziz. Adresimiz: Ceyhanda hükûmet karşısında müskirat bayii Adem efendi vasıtasile Osman usta.

§ Üskudarda yeniçeşme meydanında köfteci Adem efendinin biraderi Ali oğlu Mehmet imzasile:

— Kardeşim Ali oğlu Arif efendiyi arıyorum.

§ 2 Alayda 2 T. 5. B. efradından Muktat imzasile:

— Körgün kazasından Murasal kariyesinden duran oğullarından üç yaşında oğlum Muktat oğlu İbrahim kayiptir, onu arıyorum.

§ Bandırma çinarlı mahallesinde berber Yusuf imzasile:

— Balıkesir darüleytamından İstanbul küçük zabit mektebine giden Bandırmalı Hakkı oğlu Ahmedi arıyorum.

NELER OLUYOR?

Pencereli başlık

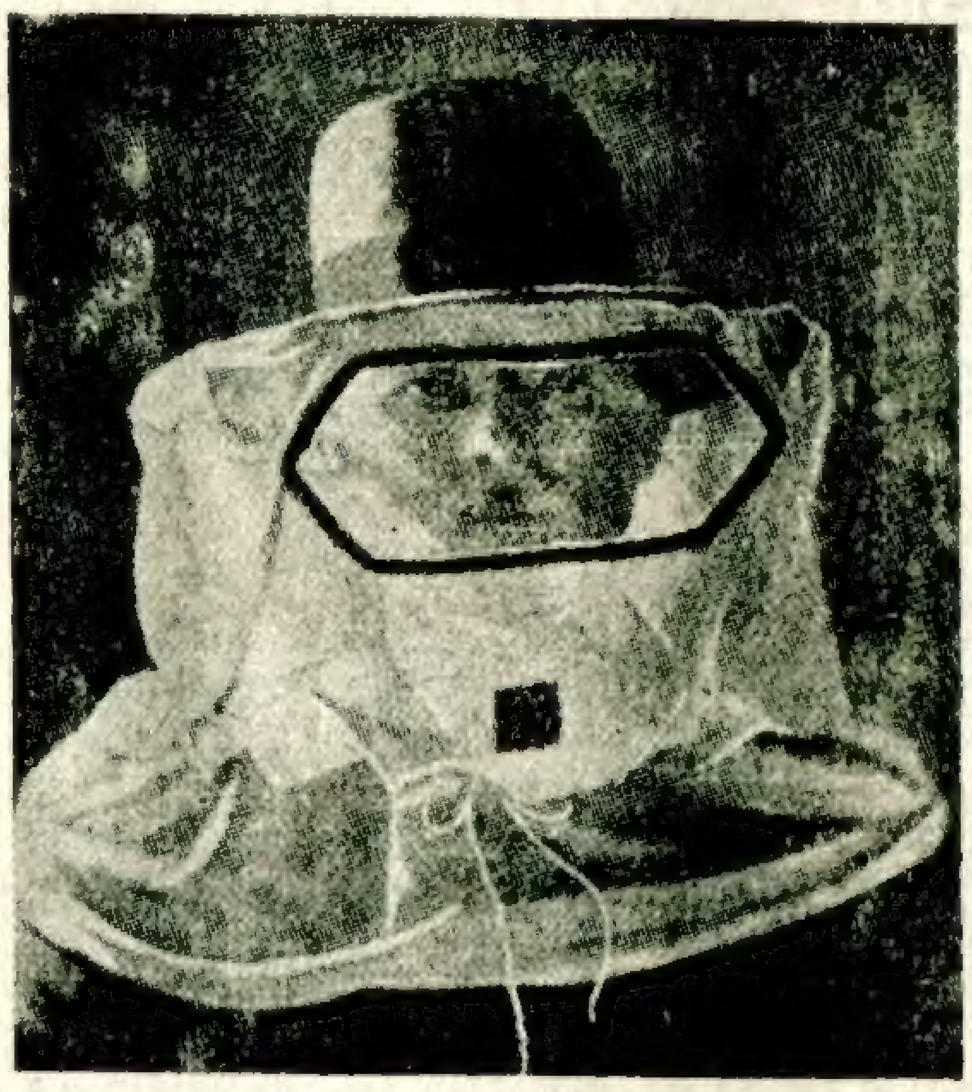

Nehirlerde balık tutanlar veya kırlarda gezenler ekseriya sivrisinek, tatarcık, arı gibi haşaratın hücumlarına maruz kalırlar. Buna karşı cibinlik tülünden yapılmış bir başlık giymek en iyi çaredir. Fakat bu cibinliğin de bir mahzuru vardır: insan lâyikile önünü göremez. Bu mahzura karşı bir kolaylık bulmuşlar: tü başlığın ön tarafında bir pencere vardır. Bu pencere mika nevinden gayet şeffaf bir camla örtülüdür.

Pratik değil mi?..

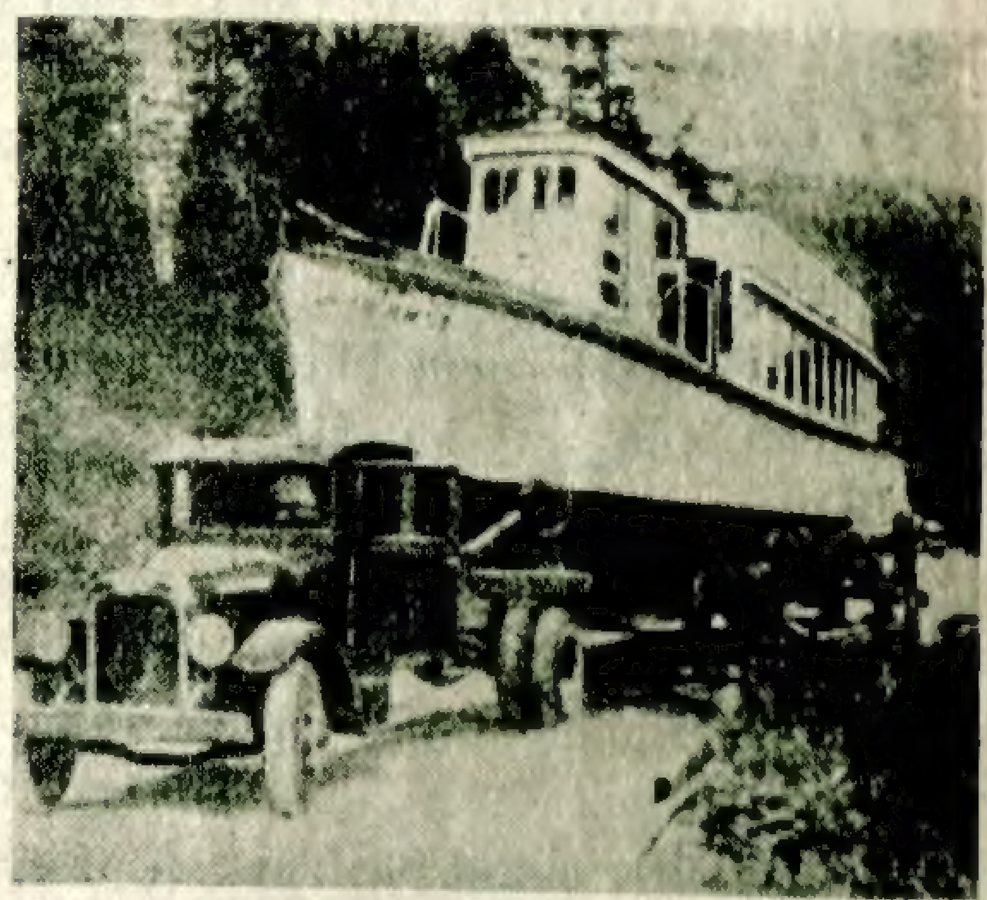

Amerika'da Montana cümhuriyetinde inşa edilen altmış kadem uzunluğunda bir tenezzüh yatını Glacier millî parkında kâin dağ gölüne nakletmek icabetmiş. Bir mesele.. Nihayet içine 125 yolcu alan bu kocaman yatı bir kamyonun peşine takmışlar, dağlık araziden kazasız belâsız geçirip yerine eletmişler.. Amerikalılar pratik insanlardır vesselâm!

HALK SÜTUNU

Yozğat hapisanesinde Ahmet, Mehmet, İrfan imzasile aldığımız mektubu aynen neşrediyoruz:

Bizler hiddet, tehevvür, cehalet ve idraksizlik saikasile cürüm işliyerek kanunun pençesine düşmüş zavallılarız.

Mukaddes hükûmetimizin, milleti hakkında göstermiş olduğu bir çok lûtufların hiç birisinden istifade edemedik. İçimizde on senedir yatanlarımız var. Bu müddet içinde evlerimiz dağıldı. Çoluk, çocuklarımız şunun, bunun eline kaldılar. Herhangi bir insanın, beş sene. on sene bu sefalet yuvasının kahrını çekipte islâhı nefsetmemesine, nedamet duymamasına imkân var mıdır?

İçimizde tam manasile islâhı hal etmiş ve işlediği cürme bin kerre pişiman olmuş mahpuslar pek çoktur. Bu yokluk ve sefalet içinde yine bütün günlerimizi kolay bir şekil olan okuyup yazmayı öğrenmeğe hasrettik ve bu sayede vatan, millet ve insanlık mefhumlarını tekmil manasile anladık. Artık cemiyet için zararlı bir şahıs olarak yaşamaktan kurtulduk.

Mübeccel hükûmetimizin lûtuf ve mürüvvetlerine intizar ediyoruz. Lütfen şu istirhamımıza tercüman olunuz ef.

BİLGİ DAĞARCIĞI

Perikles

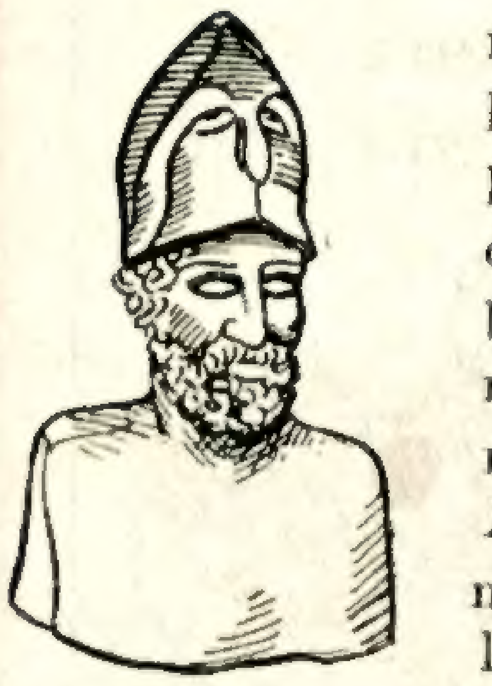

Eski Yunanistanın en meşhur devlet adamlarından olan Perikles, 459 da demokrat partisinin başına geçmiş, Atina'da büyük bir nüfuz kazanmıştır. Atinanın bahrî hakimiyetini sağlam esaslar üzerine kurmuş ve gayet muvaffakiyetli bir müstemlike siyaseti takip etmiş, Evbeos ve Sisam adalarını Atinaya ilhak etmiştir.

Perikles edebiyat ve senayii nefiseyi teşvik etmiş, Atinayı çok güzel abidelerle süslemiştir. Kendi devrine pek haklı olarak "Perikles Devri" denilmiştir ki Yunanistanın en parlak zamanıdır. Perikles Milâttan evvel 429 senesinde doğup 455 senesinde ölmüştür.

Papin

Meşhur Fransız hikmetşinaslarından Denis Papin ("deni papen" diye okuyunuz.) Fransada Blois şehrinde doğmuştur. Papin ilk defa olarak su buharının bir kuvvet olduğunu anlamış ve buharın elâstikî kuvveti hakkında tedkikatta bulunmuştur.

1707 senesinde siyasî esbaptan dolayı Almanyaya firar eden Denis Papen orada ilk defa olarak buharla hararet eden bir geminin tecrübesini yapmıştır.

Rivayete göre Münden deniz amelesi ekmeklerine mani olan bu keşfe son derece kızıp, bu dört çarklı vapuru kırmışlardır. Papin aynı zamanda "Papin tenceresi" denilmekle maruf olan buhar tenceresini icat etmiştir.

Papin 1647 de doğup 1714 senesinde ölmüştür.

PİLEVNE

MUHARRİRİ: KEMALETTİN ŞÜKRÜ

KARAGÖZÜN TEFRİKA No. 25

Öyle zamanlar; öyle nazik harp anları olmuştur ki baş kumandanın hücum emrini ifa etmiyen ve bilâkis kendi emri altında bulunan askerlere ricat emri veren Moskof kumandanları görülmüştü.

Ordu arasında baş gösteren bu münaferete birde harbiye nazırı ile başkumandan arasındaki rakabeti ilâve edecek olursanız düşman saflarında Türk süngüsü, Türk güllesinin açtığı rahnelerden daha fazla ihtiras rahneleri görürsünüz.

Mamafih bütün bunlar Türk'ün kahraman müdafaası karşısında düşman kuvvetini büsbütün kesecek mahiyette değildir. Karınca gibi kalabalık ve tepeden tırnağa kadar en son silâhlarla mücehhez yüz binlerce efradı olan bir ordunun içi nekadar ihtiras ve rakabet yılanının zehirli dişlerile dişlense bile yine bir avuç Türk askerinin karşısında muvaffak olmaması sırf Türk'ün ölümden yılmaz kahramanlığı yüzündendir. Aynı zamanda bu rakabet hareketleri, çekememezlikler sadece Moskof ordusu içinde değildi. Osman paşayı Pilevnede yalnız bırakan ve harbin idaresini kendi eline alan saray, yani Hamit müstebit hareketlerile bizim kumandanlar arasına da tefrika düşürmüşlerdi. Onlarda birbirlerini çekemiyecek işler yaptılar. Fakat buların ihtirası Moskofların birbirine karşı olan ihtiraslarından fazla değil, hatta mukayese edecek olursak çok azdı bile...

❋

Rusların sağ kolu tam dört saat top muharebesine devam etti. Etraf göz görmiyecek kadar kalın bir barut sisi içinde kalmıştı.

Başkumandanlığın bu cephe için tayin ettiği taaruz saati geldi.

İleri hatta bulunan ceneral (Vilyaminof) dokuz taburla hücum etmek için ilerledi. Ruslar, birbirlerine cesa ret vermek için :

— Horra!... Horra!...

Diye bağırarak muntazam hatvelerle ileri atıldılar. Türkleri hemen tepeliyecekler ve akşam Pilevneye girecekleri kanaatında idiler.

Fakat Türk cephesinde bulunan bir kaç büyük piyade neferimiz siperlerin çukurların, arkasından bunların üzerine dehşetli surette ateş yağdırıyorlardı.

İleri adım atan Rus taburları her hatvede müthiş zayiat veriyorlardı.

Mamafih kuvvetimizden çok fazla kuvvette olan Moskof yavaş olmakla beraber yine ilerileyordu. Nihayet

Rus Çarı ikinci Aleksandır

avcı hattımızın işgal ettiği siperi aldılar. Türk kuvvetleri biraz geri çekilmişti. Fakat düşmana açtıkları ateş bu sefer daha fazla ölüm saçıyordu. Bir an içinde dört Rus taburu birden mahvoldu.

Moskof birinci hattımızı işgal edince biraz canlanır gibi oldular.

Ümitleri arttı.

Demek artık Türkler ricat ediyorlardı. Yeniden :

Horra!... Horra!... Larla iknici hattımızı da işgal için atıldılar. Muvaffak olamadılar.

Bir ikinci ve üçüncü hücumları da neticesiz kaldı.

Türk bölükleri Rus taburlarını kemalimetanet ve sebatla karşılıyor, bir müddet kurşunla düşman saflarında ölüm rahneleri açılıyor. Sonra yakın geldikleri gibi süngü takarak:

Allah.. — Allah..

Nidalarile taburların üzerine atılıyorlardı. (Graviça) tabyesinin önü bir iki saat zarfında düşman cesetlerile doldu.

Ruslar sinek gibi düşüyorlardı.

Çok telefat veren taburlarının yerine ihtiyet kuvvetler getirdiler. Bunlar da birkaç dakika içinde mahvoldu, gitti.

Akşam üstü saat dört...

Düşman hâlâ Graviçe önünde bulunuyor, tabyenin önünde onbeş tabur Moskof kuvveti var. Bu kuvveti başta ceneral Vilyaminof ile ceneral Şultner olduğu halde tam beş ceneral idare ediyor.

Buna mukabil ise kahraman tabye, koca Graviçe tabyesi yalnız üç tabur Türk askeri ile müdafaa edilmekte...

Tabyenin kumandanı olan Emin bey ve Pilevne kahramanı Osman paşa, diğer zabitler yalınkılıç, başları açık, pek çoğu yaralı oldukları halde askeri teşçi ediyorlar ve düşmanla bizzat cenkleşiyorlar. Bu zabitlerden birkaçı Rus süngüsü ile şehit düştüler, fakat bulundukları mevkiden bir adım ricat etmediler.

- Bitmedi -

Çocuğunuzun KUMBARA sı var mı?

Eğer yoksa İŞ BANKASI ndan hem bir KUMBARA alarak çocuğunuzu sevindiriniz

Kumbara çocuğunuza vereceğiniz en güzel hediye, ona istikbal temin eden en sağlam vasıtadır

Müdür Mes'ul Orhan Seyfi — Resimli Ay Matbaası T. L. Ş.